

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Ungheni din 18 august 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 noiembrie 2015, declarat de inculpatul

Rîjenco Igor Tudor, născut la 04 aprilie 1993, originar și domiciliat în or. Ungheni, str. Tudor Arghezi, nr. 30.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 05.05.2015 – 18.08.2015;
2. instanța de apel: 08.09.2015 – 18.11.2015;
3. instanța de recurs: 21.04.2016 – 08.06.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 18 august 2015, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Rîjenco Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, fiindu-i numită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Rîjenco Igor Tudor la data de 21.04.2015, aproximativ la orele 03:00, în participație simplă cu Corotin Diana avînd scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aflîndu-se pe str. Feroviară nr. 27, or. Ungheni, Rîjenco Igor i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, lovindu-l totodată cu capul de bordură pe Bejenari Vadim, iar Corotin Diana i-a aplicat lui Bejenari Vădim o lovitură cu piciorul în regiunea corpului, i-au sustras de la Bejenari Vădim, bani în sumă de 400 lei și un telefon mobil de model "Nokia Lumia 630" la prețul de 2000 lei, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 2400 lei.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 164 din 21.04.2015, lui Bejenari Vadim i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Rîjenco Igor Tudor a comis infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Ungheni, Filimon Ivan, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătorei Ungheni din 18.08.2015 și emiterea unei noi decizii prin care a-1

recunoaște vinovat pe Rîjenco Igor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 8 luni cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

3.1. În motivarea apelului procurorul a indicat, că consideră sentința instanței de fond ca fiind ilegală și nefondată care urmează a fi casată întrucât pedeapsa aplicată nu corespunde gradului și caracterului socialmente periculos al faptei săvârșite de către inculpat și nu și-a atins scopul impus și anume a restabilirii echității sociale, corectare a condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. A menționat că procesul penal a fost examinat în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod penal, situație în care acuzatorul de stat a orientat instanța la aplicarea inculpatului a unei pedepse mai aspre și anume sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 8 luni cu amendă în mărime de 500 unități convenționale. Cu toate acestea a atras atenția instanței de apel asupra faptului, că a fost emisă o sentință prin care ultimului i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 ani fără amendă, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei penale a fost suspendată condiționat pe un termen de 2 ani. În acest caz a indicat că, nu a fost atins scopul pedepsei, astfel nefiind stabilită echitatea socială. Sentința emisă în privința lui Rîjenco Igor nu este decît o încurajare a acestuia de a comite noi infracțiuni similare, la fel și încurajarea altor persoane de a comite astfel de fapte.

A menționat, că în viziunea organului de urmărire penală lui Rîjenco Igor urma cel puțin să i se aplice o pedeapsă privativă de libertate or, inculpatul anterior a comis infracțiuni de sustragere fiind condamnat real la privațiune de libertate. Doar în asemenea circumstanțe, restul societății civile va putea fi educată în măsură de a preîntîmpina pe viitor comiterea unor asemenea fapte și pedepsele aplicate celor care au încălcat legea își vor atinge scopul determinat. De asemenea, a relevat și faptul că din materialele cauzei reiese că, deși anterior, inculpatul a fost condamnat la o pedeapsă reală privativă de libertate, după ce a ispășit pedeapsa el continuă să săvîrșească noi infracțiuni, ceea ce denotă faptul că corectarea lui nu este posibilă de a fi realizată la libertate, iar privarea lui de libertate este unica modalitate ca inculpatul să conștientizeze gravitatea faptei comise de el. Cu toate că ultimul și-a ispășit pe deplin pedeapsa anterioară, acesta nu a dat dovadă de faptul că poate să-și corecteze comportamentul în societate și în final a comis din nou o infracțiune gravă și anume cea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal. A indicat că, scopul pedepsei penale este de a preveni săvîrșirea de noi infracțiuni din partea inculpatului, iar la moment chiar și după comiterea crimei în timp ce prezenta cauza penală se afla spre examinare în instanța de judecată el își continua activitatea criminală și a comis și alte infracțiuni pentru care la data de 08.08.2015 a fost reținut, iar la moment cauza penală este în examinare la Procuratura raionului Nisporeni. La fel a menționat, că instanța neîntemeiat nu a aplicat în privința lui Rîjenco Igor pedeapsa complementară sub formă de amendă solicitată de către acuzatorul de stat, motivînd că în privința inculpatului s-au constatat circumstanțe atenuante. A mai indicat că, deși în sentința de condamnare a lui Rîjenco Igor s-au menționat doar circumstanțele atenuante totuși sunt și un șir de circumstanțe care îi agravează situația: săvîrșirea infracțiunii de o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, săvîrșirea infracțiunii prin participație, săvîrșirea infracțiunii în stare de ebrietate - fapt recunoscut de către inculpat în ședința de judecată.

3.2. La 21.10.2015, acuzatorul a depus apel suplimentar în care a indicat că a omis din eroare litera f) din art. 187 Cod penal, a calificării acțiunilor incriminate lui Rîjenco Igor și anume ”cauzarea de daune în proporții considerabile”.

La fel a indicat, că la solicitarea aplicării în privința inculpatului a pedepsei sub formă de închisoare a omis de a indica potrivit art. 72 alin. (3) Cod penal, a tipului penitenciarului pentru executarea pedepsei cerute și anume în penitenciar de tip semiînchis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 noiembrie 2015, a fost admis, apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Ungheni, Ivan Filimon, sentința casată parțial și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Rîjenco Igor Tudor a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal și în baza acestei legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, din materialele cauzei rezultă, că instanța de fond a stabilit în mod corect starea de fapt și vinovăția inculpatului Rîjenco Igor în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, în deplină concordanță cu probele administrate, amplu analizate și just apreciate, însă a considerat neîntemeiată măsura suspendării condiționate a executării pedepsei, urmînd a casa sentința judecătorească atacată în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, rejudecarea cauzei cu dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a statuat că, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii - condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului - condiții subiective.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, instanța de apel a reținut că, inculpatul Rîjenco Igor fiind anterior condamnat nu s-a corectat și ca urmare a comis cu intenție o altă infracțiune similară, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale.

Referitor la mărimea pedepsei închisorii, instanța de apel ținînd cont că inculpatul nu are antecedente penale, infracțiunile anterioare au fost comise în timpul minoratului, i-a aplicat pedeapsa închisorii în limita minimă prevăzută de lege cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Ce ține de neaplicarea pedepsei complimentare, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele atenuante stabilite de instanța de fond, și anume, recunoașterea vinei,

contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, căința sinceră, precum și de faptul că acesta nu este angajat în câmpul muncii.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Rîjenco Igor, prin care solicită casarea parțială a hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului I. Rîjenco să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În recursul declarat recurentul a indicat următoarele motive:

- pedeapsa aplicată este excesivă și disproporționată față de circumstanțele cauzei;

- inculpatul și-a recunoscut vina și a manifestat o atitudine de regret profund și sincer, circumstanțe care au fost reținute chiar de prima instanță;

- jurisprudența R. Moldova indică un număr mare de hotărîri unde în cazuri similare au fost dispuse pedepse mult mai mici, chiar și unor persoane cu numeroase antecedente penale, care prezintă în mod clar un pericol social mult mai ridicat;

- prezența elementului de recidivă reținut de prima instanță nu poate opera în defavoarea inculpatului, întrucît săvîrșirea infracțiunilor de către minori nu poate fi luat în calcul ca recidivă;

- instanța de fond corect a individualizat pedeapsa aplicată lui I. Rîjenco, iar instanța de apel nemotivat a schimbat-o;

- consideră că unui tînăr de 23 ani avînd în vedere faptul că a recunoscut de la început vina, cooperînd cu organele judiciare, executarea pedepsei cu închisoarea pentru prima sa abatere, este o măsură excesivă, care poate avea urmări ireproșabile asupra psihicului, astfel aplanînd o serioasă incertitudine asupra felului în care această pedeapsă va opera în modul dorit și urmărit de legiuitor.

6. La recursul ordinar declarat de către inculpatul Rîjenco Igor, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, deoarece recurentul își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de stabilire a pedepsei, or, aceste critici echivalează cu nemotivarea recursului în sensul prevederilor art. 427 Cod de procedură penală. Pedeapsa care i-a fost stabilită inculpatului de către instanța de apel este echitabilă faptelor infracționale săvîrșite și în corespundere cu împrejurările cauzei și normelor legale.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Astfel, apărătorul inculpatului fiind în drept să declare recurs ordinar, atît în latura penală, cît și în cea civilă.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Așadar, în prezenta speță Colegiul reține că, inculpatul I. Rîjenco a primit copia deciziei motivate a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 noiembrie 2015 la data de 16 decembrie 2015, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 181).

Inculpatul a declarat recurs ordinar la 05 aprilie 2016, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei oficiului poștal aplicată pe plic (f.d. 197).

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Revenind la prezenta speță, Colegiul penal constată că, luând în considerație faptul stabilirii datei depunerii recursului ordinar de către inculpatul I. Rîjenco, la 05 aprilie 2016, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 18 ianuarie 2016.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Avînd ca reper cele menționate, Colegiul penal, conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a fost depășit, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Rîjenco Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 noiembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Rîjenco Igor Tudor**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de **22 iunie 2016**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana